

2.7. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

1. Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta käsittää sivistyspalvelujen palvelualan. Palveluala jakautuu kolmeen palvelualueeseen: varhaiskasvatus, perusopetus ja keskiasteen koulutus sekä vapaa-aikapalvelut.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	3 082 054	1 821 446	2 936 700	1 698 748	57,8 %	-1 237 952
Myyntituotot	1 880 242	649 402	1 808 000	626 231	34,6 %	-1 181 769
Maksutuotot	615 150	299 569	634 900	272 325	42,9 %	-362 575
Tuet ja avustukset	493 498	832 038	435 900	761 131	174,6 %	325 231
Muut toimintatuotot	93 164	40 436	57 900	39 062	67,5 %	-18 838
Toimintakulut	-27 697 336	-14 303 284	-28 493 822	-14 721 723	51,7 %	13 772 100
Henkilöstökulut	-19 512 653	-10 140 185	-19 918 708	-10 395 293	52,2 %	9 523 416
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-8 223 092	-16 192 500	-8 343 825	51,5 %	7 848 675
Henkilösivukulut	-3 667 557	-1 917 093	-3 726 208	-2 051 467	55,1 %	1 674 741
Palvelujen ostot	-5 909 224	-2 903 294	-6 266 200	-3 007 211	48,0 %	3 258 989
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-744 351	-425 538	-761 900	-429 119	56,3 %	332 781
Avustukset	-660 230	-382 764	-677 300	-387 457	57,2 %	289 843
Muut toimintakulut	-870 877	-451 502	-869 714	-502 643	57,8 %	367 071
Vuokrakulut	-845 225	-441 824	-841 170	-492 324	58,5 %	348 846
Muut kulut	-25 652	-9 679	-28 544	-10 318	36,1 %	18 226
Toimintakate	-24 615 282	-12 481 838	-25 557 122	-13 022 975	51,0 %	12 534 148
Rahoitustuotot ja -kulut	-280	-106		-446		-446
Vuosikate	-24 615 561	-12 481 944	-25 557 122	-13 023 421	51,0 %	12 533 702
Poistot ja arvonalentumi- set				-4 643		-4 643
Tilikauden tulos	-24 615 561	-12 481 944	-25 557 122	-13 028 064	51,0 %	12 529 059
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-24 615 561	-12 481 944	-25 557 122	-13 028 064	51,0 %	12 529 059

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	2936700	2975524	38824
Toimintakulut	28493822	28478649	15173
Toimintakate	25557122	25503125	53997

Toimintatuottoja kertynee jonkin verran budjetoitua enemmän, lähinnä kotikuntakorvausten ja erilaisten opetuspalvelujen myynnistä saatujen tulojen takia.

Toimintakulut toteutunevat kokonaisuudessaan aika lailla budjetoidun mukaisesti.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	50 911	6 744		23 756		23 756
Myyntituotot	50 461	6 744		23 486		23 486
Muut toimintatuotot	450			270		270
Toimintakulut	-7 285 707	-3 427 571	-7 649 300	-3 681 449	48,1 %	3 967 851
Palvelujen ostot	-3 153 919	-1 360 066	-3 467 300	-1 590 786	45,9 %	1 876 514
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-16					
Muut toimintakulut	-4 131 772	-2 067 505	-4 182 000	-2 090 663	50,0 %	2 091 337
Toimintakate	-7 234 796	-3 420 828	-7 649 300	-3 657 693	47,8 %	3 991 607

Toimintatuottoja on kertynyt kesäkuun loppuun mennessä noin 122 000 euroa vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2025. Myyntituottoja (mm. kotikuntakorvaukset) on tullut noin 14 000 euroa vähemmän ja hankerahoitusta noin 72 000 euroa. Maksutuotot (esim. hoitopäivämaksut) ovat vähentyneet noin 14 000 euroa. Toimintatuotot on budjetoitu vuodelle 2026 noin 145 000 euroa pienemmiksi kuin vuoden 2025 toteutuneet tulot. Tulojen arvioiminen tässä vaiheessa on vielä jonkin verran epävarmaa, koska vielä ei ole riittävän tarkkaa tietoa kaikista toimintatuottojen määrästä vaikuttavista tekijöistä. Opetuspalvelujen myynnistä saatavien tuottojen määrää ja vuodelle 2027 siirtyvää hankerahoitusta ei voida vielä tarkalleen arvioida.

Toimintakuluja on vuodelle 2026 budjetoitu 797 000 euroa enemmän kuin vuonna 2025 toteutui. Tämänhetkisen arvion mukaan toimintakulut näyttäisivät toteutuvan aika lailla budjetoidun mukaisesti. Henkilöstökuluja lisäävät palkankorotukset, mutta toisaalta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa henkilöstö vähenee 1.8.2026 alkaen. Palvelujen ostoihin vaikuttavat kuljetuskustannusten kasvu uuden sopimuskauden alkaessa elokuussa 2026 sekä varhaiskasvatuspalvelujen hinnankorotukset 1.9.2026 alkaen. Myös loppuvuoteen painottuvilla opetuspalvelujen ostoilla ja lukiokoulutuksen maksuosuudella on olennainen vaikutus palvelujen ostojen tasoon.

Määrärahamuutoksia:

SIVISTYSLAUTAKUNTA (Ulkoi- set erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	Muutos TA2026
Sivistyslautakunta					
Toimintatuotot	3 082 054	1 821 446	2 936 700	1 698 748	80 000
Kotikuntakorvaukset	1 309 248	446 148	1 101 800	434 754	50 000
Hoitopäivämaksut	308 029	179 818	364 000	165 154	
Toimintakulut	-27 697 336	-14 303 284	-28 493 822	-14 721 723	270 000
Henkilöstökulut	-19 512 653	-10 140 185	-19 918 708	-10 395 293	140 000
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-8 223 092	-16 192 500	-8 343 825	140 000
Henkilösivukulut	-3 667 557	-1 917 093	-3 726 208	-2 051 467	
Palvelujen ostot	-5 909 224	-2 903 294	-6 266 200	-3 007 211	200 000
Vuokratulot	-845 225	-441 824	-841 170	-492 324	-70 000
Muut kulut	-25 652	-9 679	-28 544	-10 318	
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	480 579	245 803	460 800	180 858	
Kotikuntakorvaukset	116 150				
Hoitopäivämaksut	306 752	178 541	364 000	165 154	
Toimintakulut	-9 172 200	-4 845 410	-9 246 108	-4 988 246	-40 000
Henkilöstökulut	-5 389 162	-2 980 761	-5 270 888	-3 028 591	
Palkat ja palkkiot	-4 358 556	-2 411 844	-4 342 000	-2 425 453	
Henkilösivukulut	-1 030 605	-568 916	-928 888	-603 139	
Palvelujen ostot	-2 680 826	-1 313 984	-2 856 300	-1 394 621	
Vuokratulot	-596 045	-300 741	-601 420	-309 487	-40 000
Muut kulut	-7 338	-2 895	-12 200	-3 517	
Perusopetus ja keskiasteen koulutus					
Toimintatuotot	1 735 663	1 019 085	1 740 400	1 015 768	80 000
Kotikuntakorvaukset	1 193 099	446 148	1 101 800	434 754	50 000
Hoitopäivämaksut	1 277	1 277			
Toimintakulut	-14 884 251	-7 526 279	-15 379 793	-7 575 468	310 000
Henkilöstökulut	-11 397 512	-5 782 107	-11 722 393	-5 792 401	140 000
Palkat ja palkkiot	-9 253 955	-4 685 180	-9 481 300	-4 643 704	140 000
Henkilösivukulut	-2 143 557	-1 096 926	-2 241 093	-1 148 698	
Palvelujen ostot	-2 838 640	-1 370 103	-3 021 800	-1 369 142	200 000
Vuokratulot	-205 618	-116 251	-198 600	-153 175	-30 000
Muut kulut	-16 454	-6 212	-7 900	-6 116	
Vapaa-aikapalvelut					
Toimintatuotot	808 541	503 312	700 400	451 999	
Toimintakulut	-3 348 470	-1 775 424	-3 438 836	-1 956 211	
Henkilöstökulut	-2 460 728	-1 240 964	-2 576 842	-1 405 059	
Palkat ja palkkiot	-2 015 895	-1 015 316	-2 091 300	-1 137 090	
Henkilösivukulut	-444 833	-225 648	-485 542	-267 969	
Palvelujen ostot	-369 977	-202 212	-324 100	-216 231	
Vuokratulot	-39 771	-22 809	-35 950	-24 893	
Muut kulut	-1 800	-541	-8 344	-655	

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat koulutoimiston henkilöstön henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kohdennetaan myös mm. sellaiset valtionavustukset (hankerahoitus), joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	57 272	53 245	35 100	50 124	142,8 %	15 024
Myyntituotot	23	17	100	93	93,0 %	-7
Maksutuotot		-3 942		-2 835		-2 835
Tuet ja avustukset	57 249	57 170	35 000	52 866	151,0 %	17 866
Toimintakulut	-292 415	-156 170	-429 085	-201 797	47,0 %	227 288
Henkilöstökulut	-265 251	-136 354	-348 585	-169 240	48,6 %	179 345
Palkat ja palkkiot	-216 690	-110 752	-277 900	-137 579	49,5 %	140 321
Henkilösivukulut	-48 562	-25 602	-70 685	-31 661	44,8 %	39 024
Palvelujen ostot	-19 781	-16 995	-64 000	-27 217	42,5 %	36 783
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 530	-769	-4 800	-539	11,2 %	4 261
Avustukset			-6 400			6 400
Muut toimintakulut	-3 853	-2 053	-5 300	-4 801	90,6 %	499
Toimintakate	-235 143	-102 925	-393 985	-151 674	38,5 %	242 312

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	35100	50124	15024
Toimintakulut	429085	422585	6500
Toimintakate	393985	372461	21524

Ennusteelle varattu tekstikenttä

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-38 656	-17 634	-38 200	-19 758	51,7 %	18 442
Palvelujen ostot	-20 188	-8 400	-19 200	-10 248	53,4 %	8 952
Muut toimintakulut	-18 468	-9 234	-19 000	-9 510	50,1 %	9 490
Toimintakate	-38 656	-17 634	-38 200	-19 758	51,7 %	18 442

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot ylittyvät noin 15 000 eurolla, koska vieraskielisten oppilaiden S2-kielen opetukseen on myönnetty arvioitua enemmän valtionavustusta.

Toimintakulut näyttäisivät toteutuvan aika lailla budjetoidun mukaisesti.

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2025 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 10 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös kolme yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit sekä Touhula Alastaron päiväkoti.

Esiopetusta järjestetään 11 päiväkodissa lukuvuonna 2025 - 2026.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkoti (Peltainen).

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	480 579	245 803	460 800	180 858	39,2 %	-279 942
Myyntituotot	116 223	37	81 000	156	0,2 %	-80 844
Maksutuotot	308 905	178 732	364 500	165 202	45,3 %	-199 298
Tuet ja avustukset	55 450	67 034	15 200	15 500	102,0 %	300
Muut toimintatuotot			100			-100
Toimintakulut	-9 172 200	-4 845 410	-9 246 108	-4 988 246	53,9 %	4 257 862
Henkilöstökulut	-5 389 162	-2 980 761	-5 270 888	-3 028 591	57,5 %	2 242 297
Palkat ja palkkiot	-4 358 556	-2 411 844	-4 342 000	-2 425 453	55,9 %	1 916 547
Henkilösivukulut	-1 030 605	-568 916	-928 888	-603 139	64,9 %	325 749
Palvelujen ostot	-2 680 826	-1 313 984	-2 856 300	-1 394 621	48,8 %	1 461 679
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 091	-31 777	-58 900	-30 055	51,0 %	28 845
Avustukset	-429 738	-215 252	-446 400	-221 975	49,7 %	224 425
Muut toimintakulut	-603 383	-303 636	-613 620	-313 003	51,0 %	300 617
Toimintakate	-8 691 621	-4 599 607	-8 785 308	-4 807 388	54,7 %	3 977 920

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	460800	435000	25800
Toimintakulut	9246108	9286920	40812
Toimintakate	8785308	8851820	66612

Toimintatuottojen kohdalla hoitopäivämaksut näyttävät jonkin verran alittuvan budjetoidusta.

Toimintakuluissa henkilöstökulut tulevat todennäköisesti hieman ylittymään.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-1 366 004	-625 385	-1 485 000	-686 617	46,2 %	798 383
Palvelujen ostot	-851 318	-368 087	-1 011 600	-449 965	44,5 %	561 635
Muut toimintakulut	-514 686	-257 298	-473 400	-236 652	50,0 %	236 748
Toimintakate	-1 366 004	-625 385	-1 485 000	-686 617	46,2 %	798 383

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot saattavat alittaa jonkin verran, koska maksutuottoja (hoitopäivämaksut) kertyy budjetoitua vähemmän.

Toimintakulut näyttäisivät tämänhetkisen arvion mukaan jonkin verran ylittyvän, erityisesti henkilöstökulujen osalta. Henkilöstökuluihin vaikuttaa tietysti syksyn henkilöstömäärä, sijaistarpeet ja palkankorotukset. Palvelujen ostoihin (asiakaspalvelujen ostot) vaikuttavat varhaiskasvatuspalvelujen ostoihin 1.9.2026 alkaen tulevat korotukset.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Lapsimäärän/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän muutoksina varhaiskasvatuksessa (muutoksia tapahtuu myös toimintakauden aikana). Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän, lasten iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun. Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista. Varahenkilöjärjestelmää kehitetään ja varahenkilöiden määrää seurataan, jotta voidaan työntekijöiden poissaolojen aikana paremmin varmistaa riittävä henkilöstöresurssi ryhmissä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen on merkinnyt henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (erityisopettajat, varhaiskasvatuksen kuraattori, hanketyöntekijänä toimiva alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi). Sivistyslautakunta päätti keväällä 2023 perustaa kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea. Varsinaisen erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluu S2-opetusta ja kehittämishankkeisiin liittyviä tehtäviä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Vuonna 2026 hanketyöntekijöitä on kaksi. Seuraavassa henkilöstötaulukossa oleva nepsy-ohjaaja on vuonna 2025 kirjattu hanketyöntekijöihin.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Nykyisestä henkilöstöstä 94 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 7 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Kesäkuussa 2026 henkilöstöresurssi oli 116 htv (vrt. 113 htv kesäkuu 2025). Muutos perustuu lapsimäärän ja tuen tarpeen muutoksiin sekä tehtävien hoidon järjestelyihin.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2025	TA 2026	tot.30.6.2026
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	1
Palvelusihteri	2	2	2
Hanketyöntekijä	3	2	3
Perhepäivähoitaja	10	10	10
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	6	6	6

Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Varhaiskasvatuksen nepsy-ohjaaja		1	1
Päiväkodinjohtaja	6	6	6
Varhaiskasvatuksen opettaja	29	29	29
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	51	50	52
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen varahenkilö	3	3	3
Varhaiskasvatus (yhteensä)	114	113	116

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaalla on päiväkotia keskusta-alueella kolme (Puistometsän päiväkotia, Peltolaisten vuoropäiväkotia, Sammonkadun päiväkotia) ja Hirvikoskella yksi (Hirvimetsän päiväkotia). Lisäksi päiväkotia on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoen ja Virtaalla. Metsämaan päiväkotia toimii sisäilmaongelmien takia väistötiloissa Nahuntuvalle.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään entisen päiväkotia Metsämarjojen tiloissa (Savipellonkatu). Tiloissa järjestetään yhteistyössä MLL:n ja seurakunnan kanssa avointa aamupäivätoimintaa perheille kahtena päivänä viikossa sekä yhtenä aamupäivänä ja iltana järjestetään perhekahvilatoimintaa. Tiloissa toimii vanhemmuuden tukiputiikki, joka on suunnattu alle kouluikäisten lasten huoltajille, jotka kaipaavat ohjausta ja tukea arkeen, materiaalia arjen tilanteisiin ja keinoja perheiden sujuvoittamiseen. Perheille on järjestetty myös vertaisryhmiä iltaisin, vuonna 2025 mm. Erityisen ihanat illat. Tiloissa on lisäksi varhaiskasvatuksen Nepsyputiikki, josta varhaiskasvatuksen henkilöstö saa lainata lapsiryhmien käyttöön materiaalia ja välineitä neuropsykiatrisiin haasteisiin.

Virtaan uuden päiväkodin rakentamisen kilpailutus on tehty keväällä 2025 ja rakennusurakan toteuttajaksi valittiin Koskirent Oy. Päiväkodin on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.8.2026. Investointiohjelmassa Metsämaan päiväkodin rakentaminen on merkitty vuosille 2026-2027.

Metsämaan uuden päiväkodin rakentamisen kilpailutus on tehty keväällä 2026 ja rakennusurakan toteuttajaksi valittiin Koskirent Oy. Päiväkodin on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.8.2027.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 400 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia. Nappulan päiväkotiyhdistyksen ja Loimaan kaupungin välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä päättyi 1.6.2024.

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 28.5.2025, että Loimaan kaupunki käyttää optiovuoden 2026-2027 Touhula Päiväkotien ja Verkanappulat Oy:n välisissä ostopalvelusopimuksissa. Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 16.6.2026 käyttää Verkanappulat Oy:n välisessä ostopalvelusopimuksessa myös optiovuoden 2027-2028.

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakkointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.

3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Tavoitteet		
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä		
Tavoite: Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).		Toteutuu
Toimenpiteet	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).	
Arvio	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistui 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta. Henkilökunnasta noin 100 on saanut koulusta (MAPA) haasteellisen käyttäytymisen hallintaan. Varhaiskasvatuksessa on kaksi nepsy-ohjaajakoulutuksen saanutta henkilöä. Varhaiskasvatuksessa on S2 varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toimii Suomi toisena kielenä lasten kanssa ja koordinoi Valmo-opetusta Loimaan esiopetuksessa.	
Tavoite: Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitsemus, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.		Toteutuu
Toimenpiteet	Varhaiskasvatuksen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. (mm. varhaiskasvatuksen hyvinvointitiimi).	

Arvio	Toimintaympäristöjä kehitetään lapsiryhmän tarpeen perusteella. Varhais-kasvatuksen alueellisen sosionomin hanketyö tasavertaisen ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen edistämiseksi jatkuu. Loimaalla on vahva erityisopettajien resurssi, joka varmistaa tuen saamisen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Varhaiskasvatuksen kuraattori tekee työtä hyvinvoinnin eteen perheissä, vertaisryhmissä ja avoimen aamupäivätoiminnan muodossa.
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan	
Tavoite: Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa.	
Toteutuu osittain	
Toimenpiteet	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).
Arvio	Virttaan päiväkotitoiminta on valmistunut keväällä 2026. Toiminta uudessa päiväkodissa käynnistyy elokuussa 2026. Metsämaan päiväkodin rakentamisen kilpailutus on toteutettu keväällä 2026 ja työt alkavat syksyllä 2026. Kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti. Oppimisympäristöjä kehitetään ryhmän lasten tarpeen näkökulmasta.

Arviointikohde	TP2025	TA2026	Toteutunut 30.06.2026
Varhaiskasvatus			
Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,4	3,5	3,6
Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Perhepäivähoito	125	110	arv. tilinpäätöksessä
Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Päivähoito (päiväkodit)	105	100	arv. tilinpäätöksessä
Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu. Päivähoito (päiväkodit)	71	90	arv. tilinpäätöksessä

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2025	TA 2026	Tot. 30.6.2026
TOIMINNAN LAAJUUS Varhaiskasvatus	Lapsia varhaiskasvatuksessa	552	540	528
	-joista esiopetuksessa	111	110	112
	-joista päiväkodeissa	514	500	494
	-joista perhepäivähoidossa	38	40	34
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoidossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	65/35	65/35	65/35
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	0	0	0

	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki,	104	100	109
	kotitalouksia keskim. kk			
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	117	120	127
	Yksityisen hoidon kuntalisä			
	-kotitalouksien lukumäärä	0	1	0
	-lapsia tuen piirissä	0	2	0

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2025 – 2026 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus).

Erityisluokkaopetusta järjestetään lv. 2025-2026 Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisluokkaopetusta koskevia sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Tukimuotojen uudistuessa 1.8.2025 sopimukset on perusteltua päivittää lukuvuoden 2025-2026 aikana. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät oppilaita erityisluokille, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkouluisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvulle. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla, mikäli toimintaan ilmoittautuu riittävä määrä oppilaita. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoitavien tehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelujen sekä opiskeluterveydenhuollon lääkäri- ja terveydenhoitajapalvelujen järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetuspalvelujen ja hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia hankkeita, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	1 735 663	1 019 085	1 740 400	1 015 768	58,4 %	-724 632
Myyntituotot	1 376 419	466 385	1 321 100	455 573	34,5 %	-865 527
Maksutuotot	115 629	56 211	106 000	44 924	42,4 %	-61 076
Tuet ja avustukset	232 742	490 452	308 100	509 200	165,3 %	201 100
Muut toimintatuotot	10 873	6 037	5 200	6 071	116,7 %	871
Toimintakulut	-14 884 251	-7 526 279	-15 379 793	-7 575 468	49,3 %	7 804 325
Henkilöstökulut	-11 397 512	-5 782 107	-11 722 393	-5 792 401	49,4 %	5 929 992
Palkat ja palkkiot	-9 253 955	-4 685 180	-9 481 300	-4 643 704	49,0 %	4 837 596
Henkilösivukulut	-2 143 557	-1 096 926	-2 241 093	-1 148 698	51,3 %	1 092 396
Palvelujen ostot	-2 838 640	-1 370 103	-3 021 800	-1 369 142	45,3 %	1 652 658
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-419 472	-250 406	-429 100	-254 184	59,2 %	174 916
Avustukset	-6 556	-1 200		-450		-450
Muut toimintakulut	-222 071	-122 463	-206 500	-159 291	77,1 %	47 209
Toimintakate	-13 148 588	-6 507 194	-13 639 393	-6 559 700	48,1 %	7 079 693

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	1740400	1740400	0
Toimintakulut	15379793	15241350	138443
Toimintakate	13639393	13500950	138443

Toimintakuluissa henkilöstökulut näyttävät tämänhetkisen arvion mukaan jonkin verran alittuvan.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-3 313 343	-1 559 099	-3 448 400	-1 700 806	49,3 %	1 747 594
Palvelujen ostot	-1 481 555	-638 216	-1 586 200	-769 429	48,5 %	816 771
Muut toimintakulut	-1 831 788	-920 883	-1 862 200	-931 377	50,0 %	930 823
Toimintakate	-3 313 343	-1 559 099	-3 448 400	-1 700 806	49,3 %	1 747 594

Perusopetuksen toimintatuotot toteutunevat budjetoidun mukaisesti. Toimintatuottoja on arvioitu kertyvän vastaava summa kuin vuonna 2025. Toteutuman kannalta on olennaista, paljonko kotikuntakorvauksia ja erilaisia opetuspalvelujen myynnistä saatuja tuloja näyttäisi kertyä. Palvelujen myyntien laskutus tapahtuu pääosin loppuvuodesta. Hankerahoitusta on tällä hetkellä arvioitua enemmän, mutta sitä siirtyy merkittävästi vuodelle 2027.

Toimintakulut toteutunevat muuten aika lailla budjetoidun mukaisesti, mutta henkilöstökulut saattavat jonkin verran alittua. Merkittävä vaikutus palvelujen ostojen toteutumaan on loppuvuodesta selviävillä opetuspalvelujen ostojen kuluilla (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuudella. Kuljetuskustannukset nousevat 1.8.2026 alkaen, kun uusi sopimuskausi käynnistyy.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Henkilöstömäärä on pystytty palveluverkon muuttuessa sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen, tuntikehyksen ja opetusryhmien määrän muutokset vaikuttavat myös opettajien määrään ja työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa oma vaikutuksensa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin. Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa erityisesti koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Esim. lukuvuonna 2025-2026 on hanke- rahoituksella kaksi kokoaikaista työntekijää ja lisäksi useamman työntekijän työpanoksesta osa kohdentuu hanketoimintaan.

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. kehittämishankkeisiin liittyvillä koulutuksilla. Lisäksi vuosina 2022-2024 olemme hankkineet henkilökunnalle ns. nepsy-valmentajakoulutusta sekä MAPA-koulutusta. Nämä koulutukset jatkuvat myös vuonna 2026.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on erityis- opettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista. Opettajista muo- dollinen kelpoisuus on 95 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 100 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaaisessa virka- ja työsuhteessa on noin 25 %. Määräaikaaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyi- hin.

Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyivät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle.

Seuraavassa henkilöstötaulukossa kuljetussuunnittelija on kirjattu vuosina 2024-2025 palvelusihteereihin ja tvt-koordinaattori luokanopettajiin. Vuoden 2026 talousarviossa palvelusihteerien kohdalla on 0,6 htv:n lisäys (talousasioiden palvelusihteeri). Palvelusihteerin tehtävä täytettiin 1.4.2026 alkaen ja tvt-koordinaattorin teh- tävä täytetään 1.8.2026 alkaen.

Kesäkuussa 2026 henkilöstöresurssi oli 191,5 htv (vrt. 196,9 htv kesäkuu 2025). Muutos perustuu oppilasmää- rän vähenemiseen ja oppilaiden tuen tarpeen muutoksiin.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2025	TA 2026	tot. 30.6.2026
Sivistysjohtaja	1	1	1
Kuljetussuunnittelija		1	1
Palvelusihteeri	4,9	4,5	4,5
Tvt-koordinaattori		1	
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	50	49	50
Lehtori	30	30	30
Pt. tuntiopettaja	21	21	21
Erytisluokanopettaja	18	18	18
Erytisopettaja	8	8	8
Koulunkäynninohjaaja	51	50	51
Apip-toiminnan ohjaaja	3	3	3

Perusopetus (yhteensä)	190,9	190,5	192,5
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen (v. 2021) tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisäyttymisen.

Asemanseudun, Kauhanojan ja Niinijoen koulujen tiloissa järjestetään myös varhaiskasvatusta.

Hirvikoskella varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrä lisääntyi 1.8.2024 alkaen. Tämä edellyttää koko Hirvimetsän päiväkodin ottamista varhaiskasvatuksen käyttöön, minkä takia aamu- ja iltapäivätoiminta siirretään HYK:n tiloihin. Vastaava tilanne jatkuu myös lukuvuonna 2025 - 2026. Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnalle on puolestaan vuokrattu tilat koulun vastapäätä olevasta kiinteistöstä (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti), koska toiminnan asianmukainen järjestäminen koulun tiloissa ei onnistu apip-toiminnassa olevan lapsimäärän takia.

Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Kouluilla on vuosina 2021-2025 toteutettu sisäilmaseuranta (ns. Luokkahenki). Syksystä 2025 alkaen sisäilmaseuranta lopetettiin toistaiseksi ja tilalle otettiin samalta palvelun tuottajalta koulukiusaamisen seurantapalvelu.

Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Keskusta-alueen koulu- ja liikuntatiloja koskevaa alustavaa suunnitelmaa on valmisteltu vuonna 2024.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n. 1 400 000 euroa/vuosi). Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta). Lv. 2025-2026 on käytössä optiovuosi. Kuljetusten hintatason nousu kilpailutuksessa, kouluverkkomuutos ja polttoaineen merkittävä hinnannousu ovat kasvattaneet kuljetuskustannuksia. Koulukuljetusten kilpailutus tehdään vuosien 2025-2026 vaihteessa ja uusi sopimuskausi alkaa 1.8.2026. *Sivistyslautakunta päätti 29.1.2026 kuljetusten hankinnasta. Lisäksi on hankittu koulukuljetusten hallintaohjelma, joka otetaan käyttöön lv. 2026-2027 aikana.*

Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 600 000 - 650 000 euroa/vuosi). *Vuonna 2025 kustannukset olivat noin 400 000 euroa.*

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.
2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resursia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Tavoitteet

2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä

Tavoite: Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).

Toteutuu

Toimenpiteet

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).

Arvio

Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistui 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta.
Perusopetuksen tuntikehykseen on varattu S2-opetukseen resurssia aiempaa enemmän, koska maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on lisääntynyt. Nepsy-valmentajakoulutusta on hankittu 15 opettajalle/ohjaajalle ja MAPA-koulutuksen on saanut 61 opettajaa ja 36 koulunkäynninohjaajaa.

Tavoite: Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.

Toteutuu osittain

Toimenpiteet	Koulujen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen kaikissa kouluissa. Liikkuva koulu ja MOVE-liikuntaneuvonta -hankkeen toteuttaminen yhdessä liikuntapalvelujen kanssa. MOVE-testien tulokset ovat keskimäärin valtakunnan keskitasolla. Kouluterveyskyselyn tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta.
Arvio	Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kouluissa. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään myös jatkossa aiheeseen liittyvää koulutusta. Loimaan MOVE-tulokset ovat testattavasta lajista riippuen pääosin maan keskitason alapuolella, joiltakin osin myös keskitasoa parempia. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Loimaalla on 46,7 %, kun koko maan tulos on 37,0 %, eli 37,0 %:lla 5. ja 8. luokkalaisista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Kouluterveyskyselyn tuloksia on hyödynnetty hyvinvointi-kertomuksen valmistelussa ja koulujen toimintojen suunnittelussa. Mm. ravitsemukseen, liikkumiseen ja nukkumiseen liittyvissä indikaattoreissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2023-2025. Sen sijaan esim. ahdistuneisuus ja koulu-uupumus ovat lisääntyneet.
Tavoite: Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-ajaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	
Toteutuu	
Toimenpiteet	Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa). Osallistujamäärä (400-450 opp.). Myönnetty valtionavustus (50 000 - 55 000 euroa).
Arvio	Keväällä 2026 kerhoja toteutui 44 ja osallistujia noin 410-420. Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen on myönnetty 9 310 € ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 57 000 €.
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan	
Tavoite: Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat.	
Toteutuu	
Toimenpiteet	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).
Arvio	Sisäilmaa on vuosina 2021- 2025 seurattu kouluilla (Luokkahenki). Seuranta lopetettiin elokuussa 2025. Oppimisympäristöjä kehitetään säännöllisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntämällä (laite- ja ohjelmistoratkaisut, koulutus). HYK:iin on tehty akustinen ja muuntojoustava oppimisympäristö keväällä 2025 ja keväällä 2026 on vastaava oppimisympäristö toteutettu Kirkonkylän koululle.

Arviointikohde	TP2025	TA2026	Toteutunut 30.06.2026
Iltapäivätoiminta			
Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2- luokat	143	140	140
Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9- luokat	13	20	13
Ohjaustuntien määrä/vko	425	410	420
Perusopetus			
Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	10,5	10,4	10,4
Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	168	165	165
30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0	0	0
Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	11 400	11 500	arv. tilinpäätöksessä
Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,2	3,3	-
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 1-2 lk	15,7	16	15,7
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 3-6 lk	17,7	18	17,7
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 7-9 lk	15,8	16	15,8

PERUSTIEDOT		TP 2025	TA 2026	Tot 30.6.2026
Oppilaat kouluittain (TA 2026 keskiarvo syksy 2025 ja arvio syksy 2026)	Asemanseudun koulu	55,5	55	53
	Kauhanojan koulu	42	39	39
	Keskuskoulu	360	343	346
	Kirkonkylän koulu	98	103	101
	Metsämaan koulu	46,5	44	45
	Niinijoen koulu	32	30	31
	Puistokadun koulu	298	306	304
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	414	396	398
Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	1346	1316	1317
	Yleisopetus	1248	1216	1219
	Luokkamuotoinen erityisopetus	98	100	98
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	365	320 - 330	355
	Tehostetun tuen oppilaat	193	-	-
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	3,1 %	3,2 %	3,3 %
	Erityisopetus	15,5 %	15,0 %	16,4 %

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Alastaron kirjasto toimii myös omatoimikirjastona.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjasto kehittää toimintaansa ja tekee yhteistyötä muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastot ovat lukemisen, kulttuurin, kokoontumisten ja tapahtumien paikkoja. Tiloissa voi opiskella, harrastaa ja työskennellä. Kirjasto järjestää tapahtumia ja näyttelyitä myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Lukutaito on perusta oppimiselle, hyvinvoinnille ja tasa-arvolle. Entistä monimuotoisemmalle lukutaidolle ja laadukkaalle mediakasvatukselle on tarvetta ja kirjastojen rooli lukutaidon kehittämisessä on merkittävä.

Kirjasto tarjoaa kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä. Lasten ja nuorten lukuharrastusta tuetaan myös kirjavinkkauksen avulla. Kirjasto on mukana kulttuurikasvatussuunnitelmassa tarjoamalla esimerkiksi kirjastonkäytönopetusta, mediakasvatusta ja kirjavinkkausta. Myös päiväkotiryhmien on mahdollista tulla kirjastoon ohjatuille kirjastokäynneille tai satuhetkiin. Kirjaston tavoitteena on tehdä lukutaitotyötä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen kanssa.

Kirjastopalveluiden tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden saavutettavuutta edistetään mm. kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa. Kirjastoista on saatavilla maksutonta digitukea. Digituen avulla autetaan asiakasta käyttämään laitteita ja asioimaan arjen sähköisissä palveluissa itsenäisesti ja turvallisesti. Digitukea annetaan kirjastojen asiakaspalvelussa ilman ajanvarausta henkilökunnan käytettävissä olevan ajan ja resurssien puitteissa.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoi-

minnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohhteita ovat mm. Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkilaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030 ohjaa tulevien vuosien liikuntapalveluiden ja liikuntapaikkojen kehittämistä. Painopisteinä ovat erityisliikunta ja ikäihmiset, lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden liikunta, ja lisäksi liikuntaneuvonta. Loimaan kaupunki on mukana Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, jonka päämääränä on edistää vielä kotona tai palvelutaloissa itsenäisesti pärjäävien toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (+75) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta. Seniorikortti 65+ ikäryhmälle tukee kohderyhmän omatoimista liikkumista ja vireyttä, samalla kortilla pääsee sekä liikunnan että kulttuurin pariin.

Liikuntapalveluiden palveluvalikoimassa on sekä henkilökohtainen että ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta kaikenikäisille sekä Loimaan kaupungin henkilökunnalle. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on tukea terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia, lisätä arkiaktiivisuutta ja tukea näin kaikenikäisten toimintakykyä ja liikunnallista elintapaa. Liikuntaneuvonnassa asiakasohjausta ja yhteistyötä tehdään tiiviisti hyvinvointialueen kanssa.

Liikkuva koulu ja MOVE! -liikuntaneuvonta hankkeen kautta tuetaan erityisesti peruskouluikäisiä lapsia ja nuoria sekä heidän lähipiiriään liikunnan lisäämisessä ja terveiden elämäntapojen edistämisessä. Hanketyöntekijänä toimiva liikunnanohjaaja tekee työtä koulu PT:nä ja jalkautuu koulujen arkeen lasten ja nuorten tavoittamiseksi. Yhteistyötä hankkeessa tehdään tiiviisti koulun, kodin ja kouluterveydenhuollon kanssa.

Virkistysuimala Vesihovi on koko perheen ja kaikenikäisten liikkujien seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistuksen keidas. Vesihovin aukioloaikoja on tarkoitus laajentaa kattamaan myös sunnuntai. Tämä mahdollistaa laajemmin kaikenikäisten omatoimisen liikkumisen sekä uimahallin että kunto- ja voimailusalien puolella. Lisäksi yleisöaukioloaikojen ulkopuolella uimahalli on vesiliikuntaseurojen käytössä. Vesiliikuntaohjelmisto Hydrohex:n myötä ohjatut ja omaehtoiset ohjelmat ovat laajentuneet syvänveden jumppiin ja ajastettaviin virtuaalitunteihin.

Loimaa ja muut Saviseudun kunnat ovat mukana LiikU:n organisoimissa eri vuodenaikoihin keskittyvissä liikuntakampanjoissa (talviliikkuja, haastepyöräily syksyn kampanja), joissa osanotto kirjataan pääasiassa mobiililuvelluksin. Saviseudun kunnilla on keskinäinen asukaslukujen suhteeseen perustuva ”kisa”, jonka tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia kehitetään. Suunnitteluvaiheessa olevien talvipyöräily- ja kävelyreittien toteutuksen eteenpäin vieminen monipuolistaa eri käyttäjäryhmien ympärivuotista ulkoilukäyttöä.

Liikuntapaikkainvestointeja tarkastellaan liikuntasuunnitelmassa vuosille 2025-2030 laaditun ehdotuksen mukaisesti.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisen, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten osallisuutta edistäviä palveluja.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla ja netissä alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä, kerhoja ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Loimaa on mukana nettinuorisotyössä (Netari) ja tarjoaa omalta osaltaan avoimen toiminnan palvelua mm. syrjäseutujen nuorille. Myös sateenkaarinuorille on omaa toimintaa.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan etsivän nuorisotyön yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilaukskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisuuden ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkityksellistä sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Sopimus Loimaan Seudun musiikkiopiston ylläpitämisestä päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Yhteistyökuntina ovat Auran, Kosken Tl, Oripään, Punkalaitumen, Pöytyän ja Ypäjän kunnat.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi

erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssiliinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	808 541	503 312	700 400	451 999	64,5 %	-248 401
Myyntituotot	387 577	182 963	405 800	170 409	42,0 %	-235 391
Maksutuotot	190 616	68 568	164 400	65 034	39,6 %	-99 366
Tuet ja avustukset	148 057	217 382	77 600	183 565	236,6 %	105 965
Muut toimintatuotot	82 291	34 399	52 600	32 991	62,7 %	-19 609
Toimintakulut	-3 348 470	-1 775 424	-3 438 836	-1 956 211	56,9 %	1 482 624
Henkilöstökulut	-2 460 728	-1 240 964	-2 576 842	-1 405 059	54,5 %	1 171 782
Palkat ja palkkiot	-2 015 895	-1 015 316	-2 091 300	-1 137 090	54,4 %	954 210
Henkilösivukulut	-444 833	-225 648	-485 542	-267 969	55,2 %	217 572
Palvelujen ostot	-369 977	-202 212	-324 100	-216 231	66,7 %	107 869
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-252 257	-142 586	-269 100	-144 342	53,6 %	124 759
Avustukset	-223 936	-166 312	-224 500	-165 032	73,5 %	59 468
Muut toimintakulut	-41 571	-23 350	-44 294	-25 548	57,7 %	18 746
Toimintakate	-2 539 929	-1 272 112	-2 738 436	-1 504 212	54,9 %	1 234 223

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	700400	750 000	49600
Toimintakulut	3438836	3527794	88958
Toimintakate	2738436	2777794	39358

Toimintatuotot ylittynevät jonkin verran arvioidusta, koska erityisesti hankerahoitusta on tullut arvioitua enemmän.

Toimintakulut ovat niin ikään ylittymässä niin henkilöstökulujen kuin palvelujen ostojen sekä aine- ja tarvikkeiden osalta.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 6	TA 2026	Tot 2026 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	50 911	6 744		23 756		23 756
Myyntituotot	50 461	6 744		23 486		23 486
Muut toimintatuotot	450			270		270
Toimintakulut	-2 567 703	-1 225 454	-2 677 700	-1 274 268	47,6 %	1 403 432
Palvelujen ostot	-800 857	-345 364	-850 300	-361 145	42,5 %	489 155
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-16					
Muut toimintakulut	-1 766 830	-880 090	-1 827 400	-913 124	50,0 %	914 276
Toimintakate	-2 516 792	-1 218 710	-2 677 700	-1 250 512	46,7 %	1 427 188

Toimintatuottoja näyttäisi kertyvän jonkin verran arvioitua enemmän. Talousarviossa tuotot on budjetoitu noin 100 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2025 toteutuneet tuotot ovat. Erityisesti hankerahoitusta on

tullut arvioitua enemmän, mutta osa siitä siirtyy myös vuodelle 2027.

Toimintakulut sen sijaan näyttäisivät ylittyvät niin henkilöstökuluissa kuin palvelujen ostoissa ja aine- ja tarvikemenoissa.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Vapaa-aikapalvelujen päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Liikuntaneuvonnan siirtyminen hyvinvointialueelta kunnan vastuulle tarkoittaa jatkossa joko käytössä olevan resurssin tai palvelutarjonnan tarkastelua, jotta liikuntaneuvonnan palvelu on mahdollista hoitaa laadukkaasti kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. *Liikuntapalveluissa vastaavan liikunnanohjaajan palkkaaminen 1.1.2026 alkaen on helpottanut resurssihaastetta sekä mahdollistanut laadukkaan liikuntaneuvontapalvelun tarjoamisen kaikenikäisille loimaalaisille liikuntapalveluiden omana työnä. Lisäksi Pöytyän kunta ostaa liikuntaneuvontapalvelun ja ohjaustoimintaa Loimaan kaupungilta. Hankerahoituksella liikuntapalveluissa työskentelee KouluPT, joka jalkautuu koulujen arkeen ja edistää lasten ja nuorten liikkeen lisäämistä. Lisää liikettä läheltä hankkeen myötä liikuntapalveluissa työskentelee myös 50 % hanketyöntekijä.*

Kulttuuripalveluissa hakemus museotoiminnan valtionavustuksen piiriin merkitsee myös henkilöstöorganisaation muutosta (nimikkeiden muuttamista, resurssin lisäämistä). Kulttuurisihteerin nimeke on muutettu vuonna 2024 museonjohtajaksi ja kulttuuriohjaajan museoassistentiksi. Museoassistentti on aloittanut syksyllä 2025 täydennyskoulutuksena museomestarikoulutuksen. Myös nuorisopalveluissa lienee paikallaan jossain vaiheessa tarkastella viranhaltijan ja työntekijöiden nimikkeitä. *Kulttuuripalveluille on palkattu osin työllistämistuen turvin yksi henkilö puolipäiväisesti 12 kk:n ajaksi (toukokuu 2026 – huhtikuu 2027).*

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään (erityisesti nuorisopalvelut). Uuden strategian mukaisesti (Lasten ja nuorten Loimaa) on nuorisopalveluihin lisätty yksi nuorisohjaaja. Vuosina 2022-2025 nuorisopalveluissa on ollut hankerahoituksella koulunuorisotyöntekijä. Koulunuorisotyö tukee koulun ja nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä ja sillä koetaan olevan tarvetta koulujen arjessa. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy koulunuorisotyön jatkaminen myös hankekauden jälkeen. *Nuorisopalveluissa on kesäaikaan 2026 palkattu Kalikkaan talonmies. Hänen työpanoksensa on 0,25 htv.*

Viime aikoina avoinna olleisiin tehtäviin on ollut suhteellisen vähän hakijoita ja joidenkin tehtävien täyttämisessä on ollut ongelmia.

Seuraavassa taulukossa on liikuntapalvelujen liikunnanohjauksessa ja tilapäistyöntekijöissä lisäystä. Tämä perustuu hanketyöhön ja ostopalvelujen vähenemiseen uimahallissa. Lisäksi henkilöstömäärässä näkyy Vesihoivin suunniteltu aukiolojen laajentaminen ja liikuntaneuvontapalvelun tuottaminen omana palveluna.

Kesäkuussa 2026 henkilöstöresurssi oli 60,5 htv (vrt. 58,45 htv kesäkuu 2024). Lisäys perustuu liikuntapalvelujen henkilöstölisäyksiin liikuntasuunnitelman 2025-2030 toimenpide-ehdotusten mukaisesti.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2025	TA 2026	tot. 30.6.2026
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	8	8	8
Museonjohtaja	1	1	1
Museoassistentti	1	1	1
Kulttuurituottaja	1	1	1

Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	6	6
Kassa-/kahviotyöntekijä	2,5	2,5	2,5
Laitoshuoltaja	2,5	2,5	2,5
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	2	1	1,5
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	6	6	6
Nuorisotilan ohjaaja	0	0	0
Rehtori	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	1	2	1
St. tuntiopettaja/työväenopisto	11	11	11
Opettaja/musiikkiopisto	6	6	6
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	5	5	5
Palvelusihteeri	1	1	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	60	61	60,5

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Työväenopisto toimii pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetus-pisteet ovat kaupungintalo, Taidetalo, Lasipalatsi, Virttaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, mm. Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii musiikkiopiston kiinteistössä ja kaupungintalolla. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella.

Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönoton valmistelua jatketaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Loimaan kaupunki on mukana seutuhankintojen kilpailutuksessa ja omatoimikirjastojen laitehankintojen suunniteltu sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026. *Mellilän lähikirjaston muutostöistä ja Mellilän terveysaseman tilojen muuttamisesta kirjastopalveluiden käyttöön on laadittu keväällä 2026 hankesuunnitelma. Hirvikosken kirjastossa on tehty alkuvuoden aikana omatoimikirjaston laitteiden vaatimia kaapelointeja ja lainaustiskit on uusittu kesäkuussa. Omatoimikirjaston käyttöönotto edellyttää vielä valaistuksen uusimista.* Pääkirjasto on toiminut vuodesta 1998 nykyisessä rakennuksessa ja tilat alkavat olla peruskorjauksen tarpeessa. Kirjastossa kaivattaisiin asiakkaille lisää rauhallista työskentelytilaa esim. etätöiden lisääntymisen vuoksi ja uudistusta myös lastenosaston viihtyvyyteen. Kesäaikaan kirjastotilojen kuumat olosuhteet hankaloittavat sekä asiakkaiden oleskelua kirjastossa että henkilökunnan työskentelyä kaikissa kirjastoissa ja tiloihin kaivataan viilennystä. *Vuoden 2026 PTS-investointiohjelmassa on varattu määrärahat pääkirjaston viilennyslaitteiden hankintaan.*

Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. Alpo Jaakolan patsaspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu) sekä syyskuussa viikonloppuisin. Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä. Heimolinna palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapaleluita ja opiston ryhmiä veloituksetta. Tavoitteena on Heimolinnan käyttöasteen parantaminen. Rakennuksen talotekniikan peruskorjausta on suunniteltu vuoden 2024 aikana. Sivistyslautakunta on 24.10.2024 hyväksynyt omalta osaltaan Heimolinnan sisäpuolisten töiden hankesuunni-

telman. Toteuttamisen ajankohta määräytyy tulevien vuosien investointiohjelmassa. Alpo Jaakolan patsaspuiston kävijämäärät ovat olleet viime vuosina kasvussa, mikä on johtanut siihen, että parkkialue on käynyt riittämättömäksi. Paikotusalueen tulisi laajentaa ja samalla alueen vieressä oleva niittyalue olisi perusteltua muuttaa luonnonkukkaniityksi. *Kestävän matkailun edistämiseksi, Alpo Jaakolan patsaspuistolle haetaan Welcome Cyklist -tunnusta. Toimenpiteillä ennakoidaan mm. vuoden 2029 Alpo Jaakolan 100-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuonna taidemuseolla on Alpo Jaakola -näyttely. Tuleva linjasaneeraus tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että museo on avoinna ja toiminnassa vuonna 2029.*

Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat. City-nuokkarin yläkerta on esteellinen. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastarolle avataan uusi nuorisotila (Alastaron yläaste), joka täyttää esteettömyysvaatimukset sekä työturvallisuusvaatimukset. Nuorisotyöntekijät työskentelevät nuorisotiloilla työparina, mikä lisää työturvallisuutta. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja. Jos Kalikkaan saataisiin majoitustilat, se palvelisi samalla myös Loimaan seurakunnan ja loimaalaisten yhdistysten tarpeita.

Loimaalla on laaja ja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen toimen ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi. Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Liigaseurat ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi ja kohtuullisten harjoitusvuoroaikojen mahdollistamiseksi.

Toukokuussa 2025 on hyväksytty Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030, joka sisältää toimenpide-ehdotuksia liikuntapaikkojen hoitoon sekä tulevien investointien valmisteluun ja toteuttamiseen.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 90 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija sekä ilmoitus- ja painatuspalveluiden hankinta (noin 80 000 euroa/vuosi).

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Museo- palveluissa talotekniset ongelmat voivat aiheuttaa sekä omaisuudelle haittaa (konservointitarpeet) että väistötilatarpeita (etenkin Taidetalo).
2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivähoitoon tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospäivähoitoon aikana hallinnassa. Myös kassa- ja laitoshuollon henkilöstö on riittämätön, jonka takia tarvitaan jonkin verran osa-aikaisia tilapäistyöntekijöitä. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

Tavoitteet**2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä**

Tavoite: Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.

Toteutuu

Toimenpiteet

Taiteen perusopetukseen osallistuu 350 - 400 opiskelijaa vuosittain. Opetussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti, toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään palautteen pohjalta.

Arvio

Alle 16- vuotiaiden oppilaiden lukumäärät taiteen perusopetuksessa: kuvataide 96, teatteritaide 80, musiikki 124, musiikin varhaisiän kasvatus 36, tanssin perusopetus 13, tanssin varhaiskasvatus 16. Yhteensä 365. Taiteen perusopetuksen ulkopuolella: sirkus 49 oppilasta.

Tavoite: Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.

Toteutuu

Toimenpiteet

Opistoissa toteutuu monipuolinen ja kuntalaisten tarpeiden mukaan hyvin kohdentuva kurssitarjonta. Opistoissa on vähintään 10 alle kouluikäisille tarjottavaa kurssia, vähintään 10 ikäihmisille suunnattua kurssia sekä vähintään 20 Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kurssia.

Arvio	Alle kouluikäisten ryhmiä kokoontui musiikissa kuusi, tanssissa yksi ja kuvataiteessa ei yhtään. Sirkuksessa kaksi ryhmää. Ikäihmisille suunnattuja ryhmiä oli kuusi. Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettäviä kursseja oli 38. Musiikkiopistossa taiteen perusopetuksessa poikien/ miesten osuus on 44 % (76/171), muskarissa poikien osuus 42 % (15/36). Tanssin perusopetuksessa ja satubaletissa 0 % ja työväenopistossa noin 19 %. Musiikkiopistolla oli kolme kouluvierailua, neljä vanhainkoti/ palvelukotivierailua ja yksitoista musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta, joista kolme tanssinäytöstä.	
Tavoite: Liikuntaneuvonta osana palveluvalikoimaa kaikenikäisille kuntalaisille henkilökohtaisena tai ryhmämuotoisena palveluna fyysisen toimintakyvyn varmistamiseksi. Liikkuva koulu ja MOVE! -liikuntahankkeessa kehitetään lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa ja liikuntaneuvontaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Liikuntakokeilut mahdollisia matalalla kynnyksellä kaikille kuntalaisille.		Toteutuu
Toimenpiteet	Liikuntaneuvonnan palvelun vakiinnuttaminen kaikille ikäryhmille, palvelussa uusia asiakkaita 30-50 vuosittain. Lasten, nuorten ja perheiden liikuntatarjonnan vahvistaminen sekä liikuntaneuvonta. Liikuntapalvelut mukana Harrastamisen Suomen mallissa. Liikuntavälineitä ja seniorikortteja lainattavissa kirjastoissa.	
Arvio	Liikuntaneuvonnan palvelu vakiintunut osaksi palveluvalikoimaa kaiken ikäisille kuntalaisille. Move-liikuntaneuvonnan parissa lapset ja nuoret. Loimaa liikkuu treenipäivä järjestettiin 15+ ikäryhmälle maaliskuussa ja Unelmien liikuntapäivän luontoliikuntatapahtuma toukokuussa kaiken ikäisille. Liikuntaneuvontaa on kuluvin vuoden aikana annettu 174 kertaa ja uusia asiakkaita palveluun on ohjautunut yhteensä 37 henkilöä. Move-liikuntaneuvonnan palvelussa ollut kuluvin vuoden aikana 8 uutta lasta ja nuorta. HSM tarjonnassa on ollut kuntosalikurssi lukukaudella 2025-2026, jossa liikkuu viikoittain 4-7 yläkouluikäistä nuorta. Lisäksi uimakerhossa liikkuu viikoittain 10 alakoululaista.	
Tavoite: Voimaa vanhuuteen -ohjelman avulla edistetään ikääntyvien liikunta- ja toimintakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä arjessa. Terveysliikuntaa ja kuntouttavaa liikuntaa tarjolla eripuolilla Loimaata, lisäksi hyödynnetään teknologiaa ja etäjumppaa. Liikuntatapahtumien avulla edistämme yhteisöllisyyttä ja varmistamme osallisuuden kyselyjen ja liikuntaraadin avulla.		Toteutuu
Toimenpiteet	Erityisliikunnan ryhmissä sekä seniorikortin käyttäjämäärässä ja käyntikerroissa tavoitellaan jatkuvaa kasvua. Uusien vertaisohjaajien kouluttaminen. Tavoitteena vuosittain 5 uutta vertaisohjaajaa tai ulkoiluystävää. Luodaan digitalisaatiota hyödyntäen palveluja, jotka aktivoivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen. Etäjummat ja ohjattu liikunta kyläkeskuksissa. Liikuntaraati ja hyvinvointitapahtuma järjestetään vuorovuosin.	

Arvio	Vertaisohjattuja ryhmiä toimii liikuntapalveluiden ja yhdistysten toimesta. Mukana 10 vertaisohjaajaa. Liikuntaraati ikäihmisille järjestettiin helmikuussa ja erityisliikunnan ryhmien määrä on säilynyt samana, ohjaukerrat +10 %, käyntikerrat +0,4 %, osallistujamäärä +7,8 % verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Seniorikortti on aktiivisessa käytössä liikuntapalveluiden osalta. Vuoden 2026 aikana on jo 9914 leimausta Vesihovissa.	
Tavoite: Kirjaston kotipalvelua asiakkaille, jotka eivät itse voi asioida kirjastossa korkeaa iän, liikuntaesteen, sairauden tai muun syyn vuoksi. Kotipalvelu on maksutonta ja se voi olla myös väliaikaista. Kotipalvelun asiakas saa toiveidensa mukaista kirjastoaineistoa kotiin, hoitolaitokseen tai palvelukotiin noin kerran kuukaudessa.		Toteutuu
Toimenpiteet	Kotipalvelua tarjotaan kaikissa kirjastoissa. Kotipalveluasiakkaita vuosittain 5–10.	
Arvio	Kotipalvelun asiakkaita on ollut 9.	
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan		
Tavoite: Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset ja terveelliset tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.		Toteutuu osittain
Toimenpiteet	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset.	
Arvio	Tällä hetkellä ei ole käynnissä varsinaisia palveluverkkoon liittyviä hankkeita. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönottoa valmistellaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Liikuntapalveluiden sekä tekniset- ja ympäristöpalveluiden laatima liikuntasuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2025. Siinä esitellään päälinjat seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi. Urheilukeskuksen huoltorakennuksen hankesuunnittelu sekä Kes-kuskoulun liikuntatilojen suunnittelu ovat käynnissä.	
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta		
Tavoite: Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Erityishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen ja osallistamiseen.		Toteutuu
Toimenpiteet	Nuoret löytävät omia ryhmiään ja saavat uusia kavereita. Yksinäisyyden tunne vähenee ja aktiivisuus lisääntyy. Toimintaan tulee mukaan nuoria, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet. Nuori koee olevansa arvokas, vahvistetaan luottamuksellisten suhteiden syntymistä. Nuoret ovat mukana kehittämässä ja toteuttamassa toimintaa.	
Arvio	Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2025 ovat vanhemmat nuortensa asiantuntijoina (Teini-ikäisten nuorten vanhempien vertaisryhmä-toiminnan vanhemmuuden vahvistamiseksi).	
Tavoite: Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.		Toteutuu
Toimenpiteet	Koulujen ja nuorisopalvelujen saumaton yhteistyö, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kiinnittymistä kouluyhteisöön (matalan kynnyksen toimintaa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, yksilöiden kasvun ja kehityksen tukeminen, kouluviihtyvyyden lisääminen jne.).	

Arvio	Koulunuorisotyöhankeelle ei myönnetty jatkorahoitusta vuodelle 2026. Toiminta koetaan tärkeäksi, joten kunnan oma panostus koulunuorisotyöhön on tärkeää. Koulunuorisotyöntekijän toimi on vakinaistettu 1.12.2025 alkaen. Loma-aikoihin lisätään nuorisotilojen yönuokkaritoimintaa nuorisotilakävijöiden yhteisöllisyyttä vahvistamaan. Osallisuutta lisätään kuukausittaisten nuokkarikokousten muodossa. Lukuvuoden 2025-2026 painopisteenä ovat arjen taitojen kartuttaminen, lukeminen ja terveelliset elintavat.	
Tavoite: Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiaan. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätöihin. Kirjasto tarjoaa päiväkodeille ja kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä.		Toteutuu
Toimenpiteet	Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Tapahtumien lukumäärä/vuosi (50–55) ja osallistujamäärä (500–550). Kirjastot tarjoavat kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkauksia. Kirjastot tarjoavat varhaiskasvatukselle ohjattuja kirjastokäyntejä ja satuhetkiä. Koululaisten ohjatut kirjastokäynnit ja kirjavinkkaukset 50–60 kpl, osallistujia 800–900. Varhaiskasvatukselle järjestetty toiminta 30–40 kpl, osallistujia 400 - 500.	
Arvio	Pääkirjastosta ja Mellilän kirjastosta voivat ryhmät ja yhdistykset varata maksutta kokoontumistiloja. Pääkirjastossa ja Alastaron kirjastossa on mahdollisuus järjestää näyttelyitä. Näyttelytiloista ei peritä maksua. Kirjastoissa on järjestetty 10 näyttelyä. Kirjaston päävastuullisen järjestämät tapahtumat 43, osallistujia 672. Muut kuin kirjaston päävastuullisena järjestämät tapahtumat 31. Vain kirjaston päävastuullisena järjestämistä tapahtumista osallistujamäärät on laskettu. Koululaisten ohjatut kirjastokäynnit ja kirjavinkkaukset 35, osallistujia 533. Varhaiskasvatukselle järjestetty toiminta 18, osallistujia 238.	
Tavoite: Ylläpidetään ja kehitetään vakiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehostetaan yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.		Toteutuu
Toimenpiteet	Perinteisten tapahtumien järjestäminen ja kehittäminen sekä uusien tapahtumien/palvelujen toteuttaminen (monipuolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen). Edistetään kulttuurikaveritoimintaa esim. yhteistyössä liikuntatoimen ja/tai SPR:n (ystävätoiminta) kanssa.	
Arvio	Huhtikuussa 2026 järjestettiin ensimmäinen Ateljeet Auki -tapahtuma yhteistyössä paikallisten kuvataiteilijoiden kanssa, jotka avasivat työhuoneensa yleisölle. Osa taiteilijoista osallistuu myös elokuussa Loimaan kulttuurikierrokseen. Vuonna 2026 kulttuurikierroskohteita on 35. Kulttuuripalvelut avustaa jatkossa Melliläpäiviä ja Alastaron kuutamokeikkaa esitystekniikan lainauksen ja käytön puolesta (entiset itsenäiset kunnat). Kalustolainoja on toteutunut aikaisempaa enemmän.	

Arviointikohde	TP2025	TA2026	Toteutunut 30.06.2026
TALOUDELLISUUS Kirjastopalvelut			
käyttökustannukset /asukas	57	60	arv. tilinpäätök- sessä
käyttökustannukset /laina	4,1	4,5	arv. tilinpäätök- sessä
TALOUDELLISUUS Kulttuuripalvelut			
käyttökustannukset /asukas	31,6	36	arv. tilinpäätök- sessä
TALOUDELLISUUS Liikuntapalvelut			
käyttökustannukset /asukas	150,38	155	arv. tilinpäätök- sessä
TALOUDELLISUUS Musiikkiopisto			
nettomenot / opiskelija €	2 028	2 050	arv. tilinpäätök- sessä
TALOUDELLISUUS Nuoripalvelut			
käyttökustannukset /asukas	26,4	30	arv. tilinpäätök- sessä
TALOUDELLISUUS Työväenopisto			
käyttökustannukset /asukas	28,8	37	arv. tilinpäätök- sessä
nettomenot / opetustunti €	80,5	90	arv. tilinpäätök- sessä
VAIKUTTAVUUS Kirjastopalvelut			
lainat/asukas	13,9	14	6,69
käynnit	112 519	120 000	55 117
VAIKUTTAVUUS Kulttuuripalvelut			
taidetalo/käyntikerrat	2 105	3 000	1 228
patsaspuisto/käyntikerrat	4 820	5 000	1 009
VAIKUTTAVUUS Liikuntapalvelut			
uimahalli / käyntikerrat	79 011	73 500	46 632
vauvauinnit/käyntikerrat	2 226	1 500	1 104
kuntosali/käyntikerrat	32 984	30 000	20 240
erityisliikunnan ryhmiä: käyntikerrat	17 120	14 000	9 743
Seniorikortti/käyntikerrat	14 713	10 000	9 914
erityisliikunnan ryhmiä: osallistujat	818	800	882
erityisliikunnan ryhmiä: toteutuneet ohjauskerrat	1 182	1 000	754
VAIKUTTAVUUS Musiikkiopisto			
opiskelijoiden määrä	271	290	265
opetustunteja/ viikko ka	222	240	226

VAIKUTTAVUUS Nuorisopalvelut			
avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	12 727	12 000	5 849
leiritoiminta, leiripäivät	109	200	60
seutukunnallinen toiminta, osallistujat	200	650	90
etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa	51	80	39
etsivän nuorisotyön asiakkaat, (koko hanke)	72	100	49
VAIKUTTAVUUS Työväenopisto			
toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 467	5 600	2632
opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	2 880	2 900	1399
opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 429	1 500	1266
alle 16 v. opiskelijat	259	220	260